



Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. 16  
din 15.02.2008

cu privire la conflictul de interese

Publicat : 30.05.2008 în Monitorul Oficial Nr. 94-96 art Nr : 351

**MODIFICAT**

[LP230 din 25.11.11, MO38-41/24.02.12 art.113; în vigoare 24.05.12](#)

[LP181 din 19.12.11, MO1-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12](#)

[LP58 din 01.04.11, MO65-68/22.04.11 art.167](#)

[LP8 din 10.02.11, MO31/22.02.11 art.46; în vigoare 22.02.11](#)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

**Capitolul I**  
**DISPOZIȚII GENERALE**

**Articolul 1. Obiectul legii**

Prezenta lege reglementează incompatibilitățile și restricțiile impuse persoanelor care exercită funcții de demnitate publică, funcții publice sau alte funcții prevăzute în prezenta lege, soluționarea conflictelor de interese, precum și modul de prezentare a declarației cu privire la conflictul de interese.

**Articolul 2. Noțiuni principale**

Noțiunile utilizate în prezenta lege au următorul sens:

**conflict de interese** – conflictul dintre exercitarea atribuțiilor funcției deținute și interesele personale ale persoanelor prevăzute la art. 3, în calitatea lor de persoane private, care ar putea influența necorespunzător îndeplinirea obiectivă și imparțială a obligațiilor și responsabilităților ce le revin potrivit legii;

*[Art.2 noțiunea în redacția LP181 din 19.12.11, MO1-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

**interes public** - interesul general al societății ca persoanele care dețin funcții publice să ia, în îndeplinirea atribuțiilor lor de serviciu, decizii imparțiale și legitime;

**interes personal** – orice interes, material sau nematerial, al persoanelor prevăzute la art. 3 care rezultă din necesitățile sau intențiile personale ale acestora, din activități care altfel pot fi legitime în calitate de persoană privată, din relațiile lor cu persoane apropiate sau persoane juridice, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile personale cu partide politice, cu organizații necomerciale și

cu organizații internaționale, precum și care rezultă din preferințele sau angajamentele acestora;

*[Art.2 noțiunea în redacția LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

persoane apropiate - soțul (soția), persoanele înrudite prin sînge sau adopție (părinți, copii, frați, surori, bunici, nepoți, unchi, mătușe) și persoanele înrudite prin afinitate (cumnat, cumnată, socru, soacră, ginere, noră).

### **Articolul 3.** Subiecții declarării intereselor personale

(1) Subiecții ai declarării intereselor personale sînt:

a) persoanele care dețin funcții de demnitate publică prevăzute în anexa la Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică;

b) membrii Consiliului de observatori al Instituției Publice Naționale a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”; deputații în Adunarea Populară a unității teritoriale autonome Găgăuzia; directorul general adjunct al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină;

c) conducătorii și adjuncții acestora din cadrul autorității administrative (instituției publice) subordonate organului central de specialitate, din cadrul întreprinderii de stat sau municipale, societății comerciale cu capital de stat majoritar, instituției financiare cu capital de stat total sau majoritar;

d) persoanele cu funcții de conducere și de control în instituțiile din cadrul sistemului de învățămînt de stat și sistemului de sănătate publică;

e) personalul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică;

f) funcționarii publici, inclusiv cei cu statut special.

(2) Prevederile prezentei legi se aplică și persoanelor care sînt împuternicite, conform actelor legislative, să ia decizii în privința bunurilor aflate în proprietatea statului sau în proprietatea unităților administrativ-teritoriale, inclusiv în privința mijloacelor bănești, ori care au dreptul de a dispune de astfel de bunuri, precum și persoanelor care nu sînt funcționari publici, dar cărora statul le delegă temporar una dintre aceste atribuții.

*[Art.3 în redacția LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

### **Articolul 4.** Principiile generale de tratare și

soluționare a conflictului de interese

Persoanele prevăzute la art.3, în procesul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, sînt obligate să respecte următoarele principii generale:

a) slujirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate;

b) asigurarea transparenței și controlului public al activității;

*[Art.4 lit.b) modificată prin LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

c) responsabilitatea individuală și exemplul personal.

### **Articolul 5.** Slujirea interesului public cu imparțialitate

și obiectivitate

(1) În îndeplinirea atribuțiilor lor de serviciu, persoanele prevăzute la art.3 vor lua decizii și vor face recomandări conducîndu-se de legislația corespunzătoare și de politica statului în domeniul respectiv, ținînd cont de interesul public și renunțînd la interesele personale.

(2) Persoanele prevăzute la art.3 vor renunța la interesele personale, ce pot compromite deciziile oficiale, luate cu participarea lor, sau se vor abține de la participarea la luarea sau executarea unor astfel de decizii, dacă acestea pot fi compromise de interesele lor personale sau de apartenența lor la anumite organizații.

(3) Persoanele prevăzute la art.3 nu au dreptul:

a) să utilizeze sau să admită utilizarea informației de serviciu sau oricărei alte informații legate de activitatea lor în interese personale;

b) să facă uz de serviciu pentru obținerea unui beneficiu neprevăzut de lege sau de contractul individual de muncă;

c) să folosească, direct sau indirect, orice bun proprietate publică în interese personale;

d) să facă uz de avantajele funcției oficiale sau ale statutului deținute anterior.

**Articolul 6.** Asigurarea transparenței și controlului public al activității

*[Art.6 titlul modificat prin LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

(1) Activitatea autorităților publice, instituțiilor publice, întreprinderilor de stat și municipale, societăților comerciale cu capital majoritar de stat, denumite în continuare organizații publice, precum și a persoanelor prevăzute la art.3, va fi transparentă și accesibilă controlului public.

(2) Persoanele prevăzute la art.3 vor îndeplini atribuțiile de serviciu imparțial și conștiincios.

(3) Persoanele prevăzute la art.3 sînt obligate să declare apartenența lor la vreun partid sau vreo organizație.

(4) Organizațiile publice vor asigura consecvență și un înalt grad de transparență în tratarea și soluționarea conflictului de interese.

(5) Organizațiile publice, precum și persoanele prevăzute la art.3 vor promova verificarea modului de tratare a conflictului de interese în limitele legislației respective.

**Articolul 7.** Responsabilitatea individuală și exemplul personal

Persoanele prevăzute la art.3 vor acționa în orice moment astfel încît să servească drept exemplu pentru alți funcționari publici și pentru alte persoane fizice și vor accepta:

a) responsabilitatea pentru modul în care își desfășoară activitatea în calitate de persoană privată la numirea în funcția publică și în timpul exercitării funcției publice;

b) responsabilitatea pentru evitarea, identificarea, declararea și soluționarea conflictelor de interese în beneficiul interesului public.

**Articolul 8.** Identificarea conflictului de interese

Conflictul de interese va fi identificat:

a) prin declararea inițială și periodică a intereselor personale și raportarea imediată a apariției conflictului de interese de către candidatul la funcție sau persoana prevăzută la art.3, după caz;

b) prin petiții și cereri depuse de către cetățeni sau prin alte modalități prevăzute de lege.

## Capitolul II

### CONFLICTUL DE INTERESE ȘI MODUL DE SOLUȚIONARE A ACESTUIA

**Articolul 9.** Obligațiile persoanelor cărora li se aplică legea

(1) Persoana prevăzută la art.3 va informa imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, în scris, șeful ierarhic sau organul ierarhic superior despre:

a) interesul, al său ori al persoanelor apropiate, legat de decizia pe care trebuie să o ia personal sau la luarea căreia trebuie să participe, ori de acțiunea pe care trebuie să o întreprindă în îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu;

b) calitatea, a sa ori a persoanelor apropiate, de fondator, acționar, asociat, membru al consiliului de administrație, membru al comisiei de control sau de revizie a unei persoane juridice (comerciale sau necomerciale), dacă această persoană juridică a primit de la organizația publică în care activează bunuri, inclusiv mijloace bănești, credite garantate de stat ori de autoritatea administrației publice locale sau o comandă de achiziție publică.

(2) Președintele Republicii Moldova, deputații în Parlament, membrii Guvernului și alți conducători ai organizațiilor publice vor anunța Comisia Națională de Integritate despre conflictele de interese specificate la alin.(1) în care se află.

*[Art.9 al.(2) modificat prin LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

(3) Persoanei care deține o funcție publică îi sînt interzise relații de serviciu cu o persoană care a lucrat anterior într-o autoritate publică dacă aceasta cade sub incidența restricțiilor prevăzute la art.22 alin.(1).

*[Art.9 al.(4) abrogat prin LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

## **Articolul 10.** Obligațiile conducătorului organizației publice

(1) Conducătorul organizației publice este obligat să nu admită, cu bună știință, ca persoanele care activează în organizația pe care o conduce să-și îndeplinească atribuțiile de serviciu fiind în situații de conflict de interese.

(2) Conducătorul organizației publice este obligat să informeze Comisia Principală de Etică despre depistarea de încălcări ale prezentei legi.

*[Art.10 al.(2) modificat prin LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

## **Articolul 11.** Tratarea și soluționarea conflictului de interese

(1) Tratarea conflictului de interese se exprimă prin cerințele ce se înaintează persoanelor prevăzute la art.3 de a accepta responsabilitatea pentru identificarea intereselor lor personale, care ar putea intra sau sînt în conflict cu îndatoririle lor oficiale, precum și prin cerințele ce se înaintează acestor persoane și organizațiilor publice de a lua măsuri pentru soluționarea pozitivă a conflictului de interese.

(2) Soluționarea conflictului de interese se efectuează prin examinarea situației de conflict de interese, prin determinarea și aplicarea soluției adecvate pentru soluționarea pozitivă a conflictului de interese.

(3) Tratarea și soluționarea conflictului de interese se efectuează de către persoana prevăzută la art.3 și de către conducătorul organizației publice.

*[Art.11 al.(3) modificat prin LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

(4) Decizia privind soluționarea conflictului de interese se ia de către conducătorul organizației publice.

*[Art.11 al.(4) modificat prin LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

(5) Opțiuni pentru soluționarea pozitivă a conflictului de interese sînt:

a) renunțarea sau lichidarea interesului personal de către persoana prevăzută la art.3;

b) recuzarea (interzicerea) implicării persoanei prevăzute la art.3 afectate de un conflict de interese în procesul de luare a deciziilor cu păstrarea funcției acesteia, în cazul în care conflictul prezintă o probabilitate redusă de a se repeta;

c) restricționarea accesului persoanei prevăzute la art.3 afectate de un conflict de interese la anumite informații;

d) transferul persoanei prevăzute la art.3 într-o funcție neconflictuală;

e) redistribuirea sarcinilor și responsabilităților persoanei prevăzute la art.3 atunci cînd se consideră că un anumit conflict de interese va continua să existe, situație în care recuzarea nu mai este indicată;

f) demisia persoanei prevăzute la art.3 din funcția conflictuală deținută în calitate de persoană privată.

(6) La identificarea celei mai bune soluții pentru rezolvarea sau abordarea unei situații de conflict, conducătorii vor lua în considerare interesele organizației publice, interesul publicului și interesele legitime ale salariaților, precum și alți factori, inclusiv, în cazuri concrete, nivelul și tipul funcției deținute de persoana în cauză, natura conflictului.

(7) Recuzarea presupune cedarea către un terț a responsabilității luării deciziei sau abținerea de la vot, cu informarea tuturor părților afectate de decizia respectivă cu privire la măsurile luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

(8) Restricțiile stabilite persoanei prevăzute la art.3 afectate de un conflict de interese presupun interzicerea de a participa la examinarea propunerilor și planurilor afectate sau de a primi documente semnificative sau alte informații care au legătură cu interesul său personal.

(9) Persoana prevăzută la art.3 este obligată să se conformeze oricărei decizii finale care îi cere să se retragă din situația de conflict de interese în care ea se află sau să renunțe la avantajul ce stă la originea conflictului.

*[Art.11 al.(10) abrogat prin LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

**Articolul 12.** Efectul juridic al actelor emise,  
adoptate sau încheiate cu încălcarea  
dispozițiilor legale privind conflictul  
de interese

(1) Actele administrative emise/adoptate sau actele juridice încheiate de persoanele prevăzute la art. 3 cu încălcarea dispozițiilor art. 9 alin. (1) sînt lovite de nulitate.

(2) Comisia Națională de Integritate sesizează instanța de judecată pentru constatarea nulității actelor administrative emise/adoptate sau actelor juridice încheiate cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese. Sesizarea se depune din oficiu sau la cererea persoanei care se consideră lezată în drepturi ca urmare a unui conflict de interese.

(3) Sesizarea se depune și în cazul în care persoana care a emis/adoptat un act administrativ sau a încheiat un act juridic cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese nu mai deține funcția respectivă.

(4) Efectul juridic prevăzut la alin. (1) nu se referă la actele legislative, la alte acte normative și la actele judiciare.

*[Art.12 în redacția LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

### **Capitolul III**

#### **DECLARAREA INTERESELEOR PERSONALE**

**Articolul 13.** Declararea intereselor personale

(1) Candidatul la alegerea, numirea sau confirmarea în funcția publică, precum și persoana prevăzută la art.3 sînt obligate să identifice și să declare interesele personale relevante.

*[Art.13 al.(2) abrogat prin LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

*[Art.13 al.(3) abrogat prin LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

(4) Persoanele prevăzute la alin.(1) care nu exercită alte funcții sau nu desfășoară alte activități decît cele legate de exercitarea mandatului sau funcției deținute depun o declarație în acest sens.

(5) Responsabilitatea pentru depunerea în termen a declarației, precum și pentru veridicitatea și deplinătatea informației, o poartă persoana care depune declarația.

(6) Cerința privind declararea intereselor personale se include în toate procedurile sau contractele ce reglementează angajarea, alegerea sau numirea în funcția publică.

(7) Depunerea declarației de interese personale nu scutește persoana de obligația depunerii altor declarații potrivit legii.

**Articolul 14.** Termenele de depunere a declarației de  
interese personale

(1) Declarația de interese personale se depune în termen de 15 zile de la data angajării, validării mandatului ori numirii în funcție, după caz.

(2) Declarația de interese personale se depune anual pînă la data de 31 martie.

*[Art.14 al.(2) modificat prin LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

(3) Persoanele prevăzute la art.3 vor actualiza declarațiile de interese personale ori de cîte ori intervin schimbări în informația indicată la art. 16 alin. (1), în termen de 15 zile de la data intervenirii acestora.

*[Art.14 al.(3) modificat prin LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

(4) Subiecții declarării intereselor personale sînt obligați să depună declarația după expirarea unui an de la încetarea activității pînă la data de 31 martie a anului următor.

*[Art.14 al.(4) introdus prin LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

**Articolul 15.** Persoanele responsabile de colectarea  
declarațiilor de interese personale

(1) În cadrul entităților în care activează persoane care, în conformitate cu prezenta lege, au obligația de a depune declarații de interese personale se desemnează, din cadrul serviciului resurse umane, persoane responsabile de colectarea declarațiilor. Numărul persoanelor desemnate depinde direct de

numărul persoanelor din cadrul entității în cauză care au obligația de a depune declarații.

(2) Declarațiile de interese personale se depun la persoanele responsabile de colectarea lor în termenul stabilit la art. 14.

(3) Persoanele responsabile de colectarea declarațiilor de interese personale au următoarele atribuții:

a) primesc și înregistrează declarațiile de interese personale într-un registru special, cu caracter public, denumit Registrul declarațiilor de interese personale, de modelul prevăzut în anexa nr. 2. Registrul declarațiilor depuse de către ofițerii de informații și securitate nu este public;

b) eliberează imediat declarantului o dovadă de primire, de modelul prevăzut în anexa nr. 3;

c) la cerere, pun la dispoziția personalului formularele declarațiilor de interese personale;

d) acordă consultanță referitoare la completarea corectă și prezentarea în termen a declarației;

e) la solicitarea declarantului, acordă consultanță referitoare la aplicarea prevederilor legale privind conflictele de interese.

(4) Declarațiile de interese personale și extrasul autentificat din registrul de evidență a declarațiilor se expediază, pe suport de hârtie sau în format electronic, Comisiei Naționale de Integritate de către persoana responsabilă de colectarea lor, în termen de 20 zile de la primirea declarațiilor, iar o copie de pe declarația de interese personale și o copie de pe extrasul autentificat din registru se anexează la dosarul declarantului.

(5) Prevederile alin. (4) nu se aplică în cazul declarațiilor depuse de președintele, vicepreședintele și membrii Comisiei Naționale de Integritate. Declarațiile acestora se transmit, în termen de 20 de zile de la primire, de către persoana responsabilă de colectarea lor unei comisii speciale create de Parlament.

*[Art.15 în redacția LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

*[Art.15 modificat prin LP8 din 10.02.11, MO31/22.02.11 art.46; în vigoare 22.02.11]*

*[Art.5 modificat prin LP58 din 01.04.11, MO65-68/22.04.11 art.167]*

#### **Articolul 16.** Forma și conținutul declarației de interese personale

(1) Declarația de interese personale se face în scris, pe propria răspundere a declarantului, și cuprinde informații privind:

a) activitățile profesionale retribuite;

b) calitatea de fondator sau de membru în organele de conducere, administrare, revizie sau control în cadrul unor organizații necomerciale sau partide politice;

c) calitatea de asociat sau acționar al unui agent economic, al unei instituții de credit, organizații de asigurare sau instituții financiare;

d) relațiile cu organizațiile internaționale.

(2) Declarația de interese personale se face pe un formular corespunzător modelului prevăzut în anexa nr. 1.

*[Art.16 în redacția LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

#### **Articolul 17.** Controlul informațiilor din declarațiile de interese personale

(1) Controlul veridicității informațiilor din declarațiile de interese personale se efectuează de Comisia Națională de Integritate, iar la cererea acesteia - de organele în a căror competență este pus, potrivit legii, controlul informațiilor specificate la art. 16 alin. (1).

*[Art.17 al.(1) modificat prin LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

(2) Conducătorii organizațiilor publice și Comisia Națională de Integritate vor întreprinde neîntârziat măsurile necesare pentru soluționarea conflictelor de interese care le-au devenit cunoscute din declarații și vor informa organele de stat competente despre încălcările de legislație depistate.

*[Art.17 al.(2) modificat prin LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

(3) Controlul declarațiilor de interese personale depuse de președintele, vicepreședintele și membrii Comisiei Naționale de Integritate se efectuează de o comisie specială creată de Parlament.

*[Art.17 al.(3) introdus prin LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

**Articolul 18.** Caracterul public al declarațiilor  
de interese personale

(1) Informațiile cuprinse în declarațiile de interese personale au caracter public și se publică pe pagina web a Comisiei Naționale de Integritate.

(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică în cazul declarațiilor depuse de către ofițerii de informații și securitate.

*[Art.18 în redacția LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

**Capitolul IV**  
**INCOMPATIBILITĂȚI ȘI RESTRICȚII**

**Articolul 19.** Dispoziții generale privind incompatibilitatea

Incompatibilitățile privind funcțiile publice sînt cele stabilite prin Constituția Republicii Moldova, prin legile ce reglementează activitatea autorităților publice în care persoanele ce dețin funcții de demnitate publică sau funcții publice își desfășoară activitatea, prin prezenta lege, prin legislația în domeniul serviciului public, prin legile privind statutul alesului local, privind administrația publică locală, privind combaterea corupției și protecționismului, precum și prin alte legi.

**Articolul 20.** Restricții legate de încetarea activității

(1) Persoanele prevăzute la art.3 sînt obligate să comunice conducătorului organizației publice în care activează despre toate ofertele de muncă dacă această muncă poate genera conflict de interese.

(2) Persoanele prevăzute la art.3 nu pot să obțină beneficii neprevăzute de lege sau de contractul individual de muncă datorită funcției deținute anterior, inclusiv datorită informațiilor de serviciu obținute în exercitarea funcției respective, în special atunci cînd sînt în căutarea unui loc de muncă sau a altei funcții după ce nu mai dețin funcția publică.

(3) Persoanele prevăzute la art.3 care au încetat să-și îndeplinească obligațiile în serviciul public, iar pe parcursul ultimului an de muncă aveau atribuții directe de supraveghere sau control al unor întreprinderi, nu sînt în drept să se angajeze, timp de un an, în structurile de administrare, de revizie sau de control ale acestor întreprinderi.

**Articolul 21.** Restricții în cazul încheierii contractelor  
comerciale

(1) În cazul în care persoana a încetat să-și îndeplinească obligațiile în autoritatea publică, întreprinderea în care ea sau persoane apropiate ei dețin cote în capitalul social ori lucrează în structuri de conducere sau de revizie nu are dreptul, timp de un an, să încheie contracte comerciale cu autoritatea în care aceasta a activat.

(2) Restricțiile stabilite la alin.(1) nu se aplică în cazul în care contractul a fost încheiat pînă la angajarea la întreprindere a persoanei care a exercitat o funcție publică sau în cazul în care contractul a fost încheiat prin metoda licitației publice.

**Articolul 22.** Limitarea reprezentării

(1) Persoana care a încetat să-și îndeplinească obligațiile în autoritatea publică nu poate reprezenta, timp de un an, interesele persoanelor fizice sau juridice în autoritatea în care a activat, precum și nu poate reprezenta persoane fizice și juridice în probleme ce țin de atribuțiile de serviciu îndeplinite anterior. Prevederea în cauză nu se aplică avocaților.

(2) Persoana prevăzută la art.3 nu poate reprezenta grupuri private sau persoane fizice și nu poate apăra interesele acestora în autoritățile publice, cu excepția acțiunilor întreprinse în calitate de reprezentant legal. Întocmirea și examinarea petițiilor nu se consideră reprezentare a grupului privat sau a persoanei fizice.

**Articolul 23.** Cadourile

(1) Persoana prevăzută la art.3 nu va accepta cadouri sau servicii dacă oferirea sau acordarea lor este legată, în mod direct sau indirect, de îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

(2) Interdicția specificată la alin.(1) nu se aplică în cazul primirii cadourilor în conformitate cu protocolul în cadrul delegațiilor sau întrevederilor oficiale.

(3) Se interzice primirea cadourilor în conformitate cu protocolul dacă valoarea acestora, pentru o singură dată, depășește mărimea unui salariu mediu pe țară. Cadourile primite cu încălcarea dispozițiilor prezentului alineat se transmit în gestiunea autorității respective.

#### **Articolul 23. Cadouri și alte avantaje**

(1) Persoanelor prevăzute la art. 3 le este interzis să solicite sau să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj, destinate personal acestora sau familiei lor.

(2) Interdicția specificată la alin. (1) nu se aplică în privința cadourilor simbolice, celor oferite din politețe sau primite cu prilejul anumitor acțiuni de protocol și a căror valoare nu depășește limitele stabilite de Guvern.

(3) Cadourile a căror valoare depășește limitele stabilite se transmit în gestiunea organizației publice respective și se înscriu într-un registru special, ținut de fiecare organizație publică, informația din acesta fiind publică. În cazul în care persoana prevăzută la art. 3 achită contravaloarea bunului primit în calitate de cadou, aceasta îl poate păstra, cu mențiunea despre acest fapt în registru contra semnătură.

(4) Modul de evaluare, evidență, păstrare, utilizare și răscumpărare a cadourilor este reglementat de Guvern.

(5) Dacă persoanei prevăzute la art. 3 i se propune un cadou, serviciu, favor, invitație sau orice alt avantaj necuvenit, ea trebuie să ia măsurile necesare pentru a-și asigura protecția:

a) să refuze avantajul necuvenit; acesta nu trebuie acceptat pentru a fi folosit ca probă;

b) să se asigure cu martori, inclusiv dintre colegii de serviciu;

c) să înscrie detaliat aceste acțiuni într-un registru special;

d) să raporteze imediat această tentativă autorităților competente;

e) să-și desfășoare activitatea corespunzător, în special cea pentru care i s-a oferit avantajul necuvenit.

*[Art.23 în redacția LP230 din 25.11.11, MO38-41/24.02.12 art.113; în vigoare 24.05.12]*

#### **Articolul 24. Limitarea publicității**

(1) Se interzice folosirea de către persoana prevăzută la art.3 în interes privat a simbolurilor oficiale care au legătură cu exercitarea funcției sale.

(2) Se interzice folosirea sau permiterea folosirii numelui, însoțit de calitatea persoanei prevăzute la art.3, a imaginii, vocii sau semnăturii acesteia în orice formă de publicitate a unui agent economic, precum și a vreunui produs comercial național sau străin, cu excepția publicității gratuite în scopuri caritabile.

### **Capitolul V**

#### **CONTROLUL ASUPRA EXECUTĂRII LEGII**

##### **Articolul 25. Autoritatea care exercită controlul asupra executării prezentei legi**

(1) Controlul asupra executării prezentei legi de către persoanele prevăzute la art. 3 îl exercită Comisia Națională de Integritate, ca organ specializat menit să contribuie la implementarea politicii cu privire la conflictul de interese.

(2) Procedura de formare și funcționare a Comisiei Naționale de Integritate, precum și componența acesteia se reglementează de regulamentul comisiei aprobat de Parlament.

*[Art.25 în redacția LP181 din 19.12.11, MO1-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

### **Capitolul V<sup>1</sup>**

#### **RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA PREVEDERILOR PREZENTEI LEGI**

##### **Articolul 25<sup>1</sup>. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor prezentei legi**

(1) Neîndeplinirea de către persoana responsabilă de colectarea declarațiilor de interese personale a



obligățiilor prevăzute de prezenta lege constituie abatere disciplinară și se sancționează potrivit legislației aplicabile persoanei respective.

(2) Nedeclararea conflictului de interese în condițiile art. 9 constituie abatere disciplinară și se sancționează potrivit legislației aplicabile persoanelor respective.

(3) Fapta persoanei în privința căreia s-a constatat starea de incompatibilitate constituie temei pentru încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu sau, după caz, constituie abatere disciplinară și se sancționează conform legislației. Neaplicarea sancțiunii disciplinare sau, după caz, neemiterea actului privind încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu, dacă actul de constatare al Comisiei Naționale de Integritate a rămas definitiv, constituie contravenție și se sancționează conform art. 3191 din Codul contravențional.

(4) Fapta persoanei în privința căreia s-a constatat că a emis/adoptat un act administrativ sau a încheiat un act juridic cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie abatere disciplinară și se sancționează conform legislației, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni. Persoana al cărei mandat, raporturi de muncă ori de serviciu a încetat ca sancțiune disciplinară în conformitate cu prezentul alineat este decăzută din dreptul de a exercita funcțiile prevăzute la art. 3, cu excepția celor electivă, pe o perioadă de până la 3 ani de la data încetării mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu. Interdicția se dispune ca sancțiune complementară prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă.

(5) Prin derogare de la dispozițiile legilor speciale care reglementează răspunderea disciplinară, sancțiunea poate fi aplicată în termen de cel mult 6 luni de la data rămânării definitive a actului prin care se constată săvârșirea abaterii disciplinare.

(6) Nedepunerea declarației de interese personale de către subiectul declarării în termenele stabilite la art. 14 din prezenta lege constituie contravenție și se sancționează conform art. 3302 din Codul contravențional.

(7) Indicarea intenționată în declarația de interese personale a datelor inexacte sau incomplete constituie infracțiune și se sancționează conform art. 3521 din Codul penal.

(8) Fapta persoanei în privința căreia s-a constatat că a obținut beneficii materiale pentru emiterea/adoptarea unui act administrativ sau pentru încheierea unui act juridic constituie infracțiune și se sancționează conform Codului penal.

### **Articolul 25<sup>1</sup>. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor prezentei legi**

**(1) Încălcarea prevederilor prezentei legi se sancționează în conformitate cu prevederile Codului contravențional sau ale Codului penal.**

**(2) Încălcarea modului de evaluare, evidență, păstrare, utilizare sau răscumpărare a cadourilor atrage răspunderea disciplinară.**

*[Art.251 în redacția LP230 din 25.11.11, MO38-41/24.02.12 art.113; în vigoare 24.05.12]*

*[Capitolul V<sup>1</sup> introdus prin LP181 din 19.12.11, MO1-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

## **Capitolul VI DISPOZIȚII FINALE**

### **Articolul 26**

Guvernul, în termen de 6 luni:

a) va prezenta Parlamentului propuneri în vederea aducerii legislației în vigoare în conformitate cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.

**PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI**

**Marian LUPU**

**Nr.16-XVI. Chișinău, 15 februarie 2008.**

[anexa nr.1](#)

*[Anexa nr.1 introdusă prin LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

[anexa nr.2](#)

*[Anexa nr.2 introdusă prin LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*

[anexa nr.3](#)

*[Anexa nr.3 introdusă prin LP181 din 19.12.11, MOI-6/06.01.12 art.4; în vigoare 01.03.12]*